

Roman
u slikama

Edgar Wallace:

„Izdajnikova kapija“

(5)

ZRNJE

Umjetnička prošlost Dalmacije

Profesor sveučilišta u Krakovu dr. V. Molé, objavio je sa više slika umjetničkih spomenika iz Dalmacije studiju »Položaj Dalmacije u umjetničkoj povijesti Srednjega vijeka i Renesansae«, u prvom svesku »Stare umjetnosti«, časopisa što ga svaka tri mjeseca izdaje Narodni zavod Ossolinjskih u Lavovu.

Nastupno predavanje dr. F. Stelée

18. ov. mj. na ljubljanskom sveučilištu je održao nastupno predavanje slovenački historičar umjetnosti i sveučilišni profesor dr. Franc Stelée. Njegovo je predavanje bilo sa područja umjetničke prošlosti Slovenije. Dr. Stelée je dak bečke škole umjetničke povijesti, izašao iz seminara poznatoga historičara umjetnosti M. Dvoržaka. U prošlih dvadesetpet godina naučnoga rada, dr. Stelée je u Sloveniji podigao jednu, sad već razvijenu granu nauke o domaćoj kulturnoj prošlosti.

Starine kod Vrpoljca

»Obzore« je donio apel na javnost, da se prilozima pomogne da se nastavi prekinuto iskopavanje i istraživanje hrvatskih starih spomenika kod Vrpoljca blizu Šibenika.

Slikarstvo I. Generalića

Seljački slikar Ivan Generalić izložio je opet u Zagrebu, i sad se na njegovu izložbu osvrću u stručnom prikazu zagrebačke »Novosti« (Zem.). »Stojimo pred činjenicom jednog seljačkog mentaliteta — kaže se u jednom dijelu članka — koji je prešao tradicionalnu granicu seljačkog umjetničkog stvaranja isključivo u primjenjenoj umjetnosti. Generalić danas slika sliku, on je zapravo istupio iz tradicionalnog seljačkog kolektiviteta na umjetničkom području. Njegova nova društvena svijest dala je njegovom radu drugi smisao. Seljak Generalić postaje danas društveni i umjetnički subjekt«.

Umjetnički paviljon u Zagrebu

Gradsko zastupstvo u Zagrebu nedavno je bilo donijelo zaključak, da se stari Umjetnički paviljon na Zrinjevcu obnovi i adaptira za svrhe gradske biblioteke i gradskog muzeja, svotom od jedan i po milion dinara, koju će svotu dati sama općina. Protiv ovog zaključka, koji je ipak do sad ostao na snazi, bila je povećana akcija, koja je tražila, da općina odustane od svog zaključka, te da sadanji paviljon ostane i dalje za izlaganje. Sad se »Obzore« javlja protiv ove akcije, tvrdeći, da će novi paviljon u Zagrebu biti dovoljan za sve izložbe i da se Gradsko poglavarstvo ne bi smjelo osvrnuti na akciju koja se povela u spomenutom pravcu, nego požuriti da čim prije ostvari svoj zaključak. Festival u Karlsruheu

Ove godine, za vrijeme svečanih igara, u Karlsruheu biti će priređena posebno Jugoslovenska nedjelja. Izvesti će se Gotovčeva opera »Ero« (3 aprila) u cijelosti, Lhotkin balet »Đavo na selu« s Mlakarovima, i jedna Papandopolova kompozicija za orkestar, koju će dirigirati lično autor.

Historijsko umjetničko društvo

Na beogradskom sveučilištu je osnovano Historijsko umjetničko društvo sa zadatkom, da radi na izgradnji umjetničke kulture kod nas. Upravu društva sačinjavaju profesori i docenti sveučili-

SPORT

Puno kolo potsaveznog prvenstva

Svi naši mjesni klubovi u nedjelju nastupaju u prvenstvenim, ligaškim i potsaveznim utakmicama. Hajduk će biti gost Gradanskoga u Zagrebu, Nada gost šibenskog Osvita, a u Splitu sastaju se u derby utakmici Majstor s mora i Split. Za sve ove utakmice vlada kod naših sportista veliko interesiranje i ova nedjelja proći će u znaku sportske nervoze svih drukera i prijatelja pojedinih klubova. Hajduk će u nedjelju u Zagrebu nastupiti kompletan. On želi da teške poraže ispravi jednom dobrom igrom. Vjerujemo da će uspjeti i igrati onako kako Hajduk zna protiv Gradanskoga da igra.

Susreti mjesnih klubova ove nedjelje, donose nam velike odluke.

Tko će biti prvak Potsaveza, to svakoga interesira. Atrakecija morao bi biti Majstor s mora, koji po prvi put nastupa i koji je do sada proveo samo kondicioni i tehnički trening. Njegov protivnik je odlični Split, koji se u posljednje vrijeme lijepo istakao. Split ima svakako više rutine, a kraj toga momčad je puna volje i elana. Svi njegovi nastupi u prvenstvu Potsaveza bili su energični i sa puno smisla. Majstor s mora, nepoznat u formi na posljednjem treningu, mnogo je toga lijepog pokazao. Igrači Simonelli, Prlain itd. razvili su se u izvrsne nogometaše i oni bi u nedjelju imali da pokažu koliko su napredovali za kratko vrijeme sistematskog treniranja. Svakako nedjeljni nastup na Hajdukovom igralištu bit će tipično prvenstveni, a naša sportska publika spremna je da dođe u punom broju kao što to običava na ligaškim utakmicama.

Utakmica počinje u 4 sata, a predigra između rez. Majstora s mora i Splita u 2.15. Izjutra na igralištu Majstora igraju A i B momčad juniora Majstora s mora, koji se pripremaju za slijedeću nedjelju za prvenstvene utakmice juniora SNP.

PUNČEC JE IZGUBIO U SEMIFINALU EGIPATSKOG TURNIRA

U četvrtini finala na tenis turniru u Kairu pobjedio je naš tenista Punčec Engleza Hughesa 6:4 i 6:4. Tom pobjedom bio se Punčec plasirao u semifinale, koje se održalo prekjucer i to protiv čehoslovačkog prvaka Menzela. Očekivala se sigurna pobjeda Punčeca, ali je ovaj bio bolestan i navodno radi toga izgubio je 4:6 i 2:6. Naprotiv je Mitić sa engleskinjom Yorcke osvojio prvenstvo Egipta u mješovitoj double patriji u finalnoj pobjedi nad indijskim parom Rawh-Shoni 6:4 i 6:2. Punčec i Mitić igrati će još u Aleksandriji pa se zatim vraćaju u Zagreb.

SIPOŠ SE VRATIO IZ FRANCUSKE

Kako smo bili javili Šipoš, nekadašnji igrač Gradanskoga, zatim švicarskog Young Boys i konačno francuskog Cettea, ponovno je angažiran od Gradanskog. Očekivao se njegov dolazak i on je doista stigao u Zagreb, pa će od sada nastupati za Gradanski. Ali čim je on

šta: dr. Vlad. Petković, dr. Branko Popović, dr. Radoslav Gručić, Aleksandar Deroko, Bogdan Nestorović, Milan Zločević i Đurđe Bošković.

otputovao iz Cettea, otkrivaju se razne tajne. Naime, Šipoš je obavijestio predsjednika Cettea FC. da odlazi za Pariz, jer da ga je vojni izaslanik pozvao da reguliše vojnu obavezu. Pitao je od predsjednika dozvolu za put, i kad je dobio, ovaj umjesto da pođe u Pariz uputio se ravno u Zagreb. Predsjednik Cettea ga je u Parizu potražio, ali tamo mu je bilo rečeno da Šipoš u Pariz uopće nije dolazio. Šipoš je doputovao u Zagreb bez otpusnice kluba a ima i ugovorene obaveze prema tom klubu. Interesantno je sada znati na koji će način nastupiti za Gradanski. Kako se Šipoš nalazi u velikoj formi to ga je sav. kap. uzeo u obzir za sastav reprezentacije koja će igrati 3 aprila protiv Poljske u Beogradu.

UTAKMICE U ZEMLJI

Prošle nedjelje odigrano je mnogo prvenstvenih igara u našoj zemlji. Tako je u Skoplju Gradanski pobjedio Vardar 8:1, a Slavija-Spartu 7:0. Derby utakmica u Kragujevcu između Radničkog i Jedinstva iz Čačka završila se 1:1. U V. Kindi Zak je pobjedio Kosovo 3:0. Šabačka Mačva jednom se ozbiljno revanširala Željezničaru iz Indije 7:0. Zagrebačka Sparta izgubila je sa Slavijom iz Varaždina 1:4.

MEDARIĆ NASTUPA ZA HAŠKA

Pošto je istekla 6-mjesečna karantena za Haškovo igrača Medarića, koji je prešao iz Gradanskoga u Hašk, Medarić stekavši pravo nastupa u prvenstvenim utakmicama nastupit će u nedjelju za Haška protiv BSK-a. Za Haška je ovo znatno pojačanje.

SRCE BARONA PIERRE DE COUBERTINA NA OLIMPU

Prema saopćenju Min. prosvjete iz Atene, u subotu 26 ov. mj., bit će u 10 sati na svečan način sahranjeno srce Barona Pierrea de Coubertina na Olimpu. Ova svečanost sahrane srea začetnika modernih olimpijskih igara obavit će se u prisustvu međunarodnog Olimp. odbora, kao i svih predstavnika grčke vlade.

DANAS IGRA FRANCUSKA PROTIV BUGARSKE

Kako austrijska nog. reprezentacija više ne postoji, a imao je bivši austrijski savez obavezu da igra 24 ov. mj. u Parizu, to je umjesto Austrije francuski savez angažirao bugarsku reprezentaciju, koja će igrati danas u Parizu.

FRANCUSKO PRVENSTVO

Prvenstvene utakmice Francuske u zadnjem kolu dale su ove rezultate: Red Star Olympique-Roubaix 7:0, Cette-Lens 3:1, Metz-Valenciennes 1:0, Cannes-Fives 1:1, O. Marseille-Rouen 1:1, Excelsior-Racing Paris 3:2, Lille-Antibes 4:0 i Soaux-Strassburg 3:3.

BEČKO PRVENSTVO

U nedjelju odigrane su ove prvenstvene utakmice: Rapid-Simring 9:1, Wien-FAC 2:1, Wacker-Vienna 3:1, Austria-Sportklub 1:1, Admira-Favoritner AC 1:1.

ČELIČNO I MJEDENO POKUČSTVO uložke za krevete, dječja kolica itd. itd.

Nabavljate najpovoljnije uz tvorničke cijene kod »KOVINA« — SPLIT, Marmontova 10.

Dubrovačka kronika

LIČNA VIJEST

P. Dubrovnik, 22. U naš grad je doputovao komandant ratne mornarice g. admiral Marijan Polić.

UHVACENA MORSKA NEMAN U MOLUNTU

P. Dubrovnik, 22. Ribari u Moluntu uhvatili su u mrežu neku čudnu i neobičnu morsku neman, tešku nekoliko stotina kilograma. Riba se zaplela u mrežu i dovučena je živa u luku. Sada je tamo separirana i živi. Neman diše plućima jer svako nekoliko minuta izlazi na površinu te pušta i prima zrak. Ribari koji poznaju razne vrste morskih pasa i dupina, tvrde da ne spada u rod tih riba, već vjeruju da su uhvatili nekog manjeg kita, koji da je zalutao u naše vode. Ribari bi htjeli dovesti životinju živu u Dubrovnik i zaraditi nešto na ulaznicama od publike, ali im lučka vlast to ne dozvoljava, jer postoji opasnost, da se kod dovoza desi neka nesreća.

DUBROVAČKI SLIKAR POD ARIJEVSKIM PARAGRAFOM

P. Dubrovnik, 22. Javili smo, da mladi dubrovački slikar Gabro Rajčević izlaze sa ostalim našim slikarima u Beču u maju mjesecu ov. god. u poznatom Künstlerhaus-u na izložbi koju priređuje udruženje bečkih likovnih umjetnika. Ta izložba je aranžirana međutim prije Anschlusa i vjerovalo se nakon toga, da neće biti ni održana. Gosp. Rajčević je međutim danas primio pismo od priređivača izložbe, koji ga pozivaju, da radi toga, jer je sada i na Austriju protegnut poznati arijevski paragraf, podnese uvjerenje, da njegove posljednje tri generacije nijesu bile u rodu sa židovima. Tek nakon toga biti će dozvoljeno izlaganje njegovih slika. Gosp. Rajčević neće udovoljiti tom zahtjevu, ne zato jer ne bi mogao, već zato jer uopće neće da ima svojevoljno posla sa nikakvim paragrafima a najmanje takve vrsti.

UREĐENJE ULAZA U NOVU POŠTU

P. Dubrovnik, 22. Da bi se osigurao ulaz u novu poštu sa ceste prema Gružu na Pilama, i tako izbjegle nesreće od prometa, posebna komisija stručnjaka proučavala je na licu mjesta to pitanje i došla do zaključka, da se nova pošta ne smije pustiti prije u promet dok se to pitanje bar nekako uspješno ne riješi. Odlučeno je predložiti izgradnju jedne ograde uz tranvajske tračnice, sniziti zid i ublažiti uglove, uopće tako udesiti, da svaki posjetilac pošte uz stanovit oprez može izbjeći nezgode.

LICITACIJA ZA GRADNJU GIMNAZIJE U TREBINJU

P. Dubrovnik, 22. U tehničkom odjeljenju kotarskog poglavarstva održana je danas licitacija za gradnju nove gimnazijske zgrade u Trebinju. Kao najbolji nudioc gradnju je preuzeo grad. poduzetnik g. Nikola Crnogorac.

UHVACEN SUMNJIV TIP

P. Dubrovnik, 22. Na parobrodu »Srbina« pronađen je neki Romano Fioromanti, 45 godina star, rodom iz Brazila, koji je već obišao sve države Evrope, a gotovo i cijelog svijeta i kojemu sa zanimanjem ne zna. On je po vlastitom pričanju doputovao g. 1933 u Venovu i otada lutao po Evropi, a da ga — kako kaže — nigdje i nikada nije nitko smetao. 16 ov. mj. otputovao iz Beča nakon 2 i po godine boravka i kaže da